

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies duodecimus, decimus tertius et decimus quartus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1868

De S. Leobono Confessore Salaniaci. In Lemovicensi Galliæ Provincia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71232)

A

AUCTORE
J. B. F.

DE S. LEOBONO CONFESSORE

SALANIACI, IN LEMOVICENSI GALLIÆ PROVINCIA.

SYLLOGE.

Sancti cultus : Officium ecclesiasticum : tempus, quo floruerit, incertum.

SECULO INCERTO.

Sanctus, cujus memoria in paucis Martyrologiis,

B

Lemovicensis provincia inter varios Sanctos, quos suo sinu religiose complectitur et cœlo peperit, gaudet etiam sacro S. Leoboni corpore, qui in pago, qui Salagnacum, aliis Salamacum et a recentioribus Salaniacum dicitur, Lemovicis tribus leucis distante, eremiticam vitam duxit, ibidem obiit, quiescit et colitur. Castellanus in Martyrologio Universali illum decima tertia Octobris sequentibus verbis Gallicis, quæ Latine reddita sic sonant, annuntiat : Salaniaci, in Lemovicensi provincia, S. Leoboni Solitarii. Eodem die Andræas Saussayus in Martyrologio Gallicani parte 2 ipsum in Aquitania, in qua Gallia regione Lemovicensis provincia continetur, sic commemorat : In Aquitania sancti Leoboni confessoris et eremitæ, qui se, muliercula procaci ad ipsum tentandum immissa, non algore ut sanctus Franciscus, non spinis ut sanctus Benedictus ; sed prunis ardentibus tutatus est ; indeque Salaniacum venit, ubi vitam magna sanctitate finivit.

Salaniaci et Petrocorii hac die colitur,

C

2 Licet martyrologorum nullus, si duos statim laudatos exceperis, Sancti nostri memoriam celebrat ; non ideo Leoboni sanctitas et cultus ejus in ecclesia Lemovicensi desinit esse certus. Omne enim dubium Breviarium Lemovicense tollit, quod anno 1625 impressum habemus, in quo ipsius Officium novem Lectionum, quarum tres mediæ ipsi Sancto propriae habentur, die decima quarta Octobris celebrandum præscribitur. Eodem etiam ritu, at ejusdem mensis die decima tertia, quotannis ipsius memoriam in ecclesia Petrocoriensi honorari, docet nos dominus Armandus Gérard, canonicus Sarlatensis, in Nota, quam Lectionibus, in hac ecclesia de Sancto nostro recitari solitis, subjecit, quasque laudatus dominus ex veteri Breviario Petrocoriensi descriptas ad Majores nostros transmisit. Bernardus Guidonis in Miscellaneis de Sanctis Lemovicensibus apud Labbeum in Bibliotheca tom. 1, pag. 634 S. Leoboni festum Salaniaci, ubi ipsius sacrum corpus asservatur, non XIV Octobris, ut in ecclesia Lemovicensi fit, sed ejusdem mensis XIII die, quæ ipsi, ut ex Officio infra recedendo patescet, anniversaria est, quotannis celebrari, sic refert : S. Leobonus confessor, tamquam thesaurus Domini pretiosus, in Burgo castri Salamaci custoditur, cujus ope ardentium multi sanantur ad ejus tumulum :

Hic Pater insignis vim sacri destruit ignis
Ac infirmorum flammæ simul et vitiorum,
Signis innumeris subveniens miseris.

Hujus gesta præclara habentur ibidem. Festum ejus recolitur tertio Idus Octobris.

3 Qua ratione in ecclesia Lemovicensi eodem die, quo Salaniaci colitur, et quo æternam virtutum suarum in cælis mercedem recepit, Sanctorum honoribus non afficiatur, frustra quæsi. Ut sit, cum hac die, quæ ipsi anniversaria est, Salaniaci, ubi honorifice quiescit, ipsius festum celebretur, hodie de ipso in Opere nostro agere visum est, atque Lectiones, quæ de S. Leobono Lemovicis recitantur, cum ipsius res gestas, quæ, ut Bernardus supra citatus refert Salaniaci asservabantur, temporum injuria deperditas esse, Majoribus nostris laudatus Gérard scribat, pro Actorum compendio hic recedere. LECTIO IV. Leobonus, abjectis sæculi curis inanibus, cœlestis vitæ genus in terris ducere instituens, in monte agri Lemovicensis non longe a vico, cui nomen Fursacum est, secessum elegit. Quo in loco pervigil in orationibus, in tentationibus fortis, mente, verbis et toto corporis habitu humilis, in victu sobrius, pauper spiritu castitatem animi et corporis sedulo coluit. Ejus virtutis præclarum specimen dedit, cum, muliere, quæ eum ad stuprum sollicitaret, in tuguriolum illius noctu ab impudentibus adolescentibus immissa, prunis ardentibus illæsus incubuit, eamque, ut idem faceret, hortatus, miraculo attonitam in fugam convertit. LECTIO V. Explorata ab iis miraculi veritate, qui procacem mulierem ad flagitium impulerant, iisdem veniam petentibus, purissimique Viri sanctitatem mirantibus, ex animo pepercit. Cum tamen ibi diutius subsistere tutum non esse crederet, Salaniacum se contulit, ubi locum instituto suo idoneum nactus, mutato solo, non proposito, reliquum vitæ tempus vigiliis, jejuniis, rerum divinarum contemplatione aliisque perfectioris vitæ Christianæ virtutibus gnaviter impendit. Tertio Idus Octobris ad Beatorum præmia vocatus.

quo etiam die in ecclesia Lemovicensi Officio, quod hic

E

F

4 LECTIO VI. Mortui Leoboni gloriam pluribus miraculis Deus illustravit, quo in genere notissima sunt, quæ anno 994 edita esse, prisca consignatum est monumentis ; eo enim tempore cum subcutaneus ignis, ignotum morbi genus, per totam fere Aquitanæam hominum corpora, frustra adhibitis medicorum remediis, depasceret, sollemnis supplicatio Lemovicis est indicta, eoque ex universa Lemovicensi provincia Sanctorum reliquias deportandas edixit Hilduinus episcopus. Quare ne officio deessent Salaniacenses, utique

datur, ecclesiastico gaudet.

sancti

AUCTORE
J. B. F.

sancti Leoboni cum aliis ad Deum valeret oratio, capsam ejus loco moverunt, eaque aperta, ossa in ea condita vino abluerunt, ægrotis nonnullis postmodum salutari. Sed et juvenes duo in itinere, dum sacrum corpus Lemovices efferretur. Juncheriæ ab igne illo pestilenti omnino liberati sunt. Quæ omnia, si, quæ de publica supplicatione, in qua S. Leoboni corpus solemniter latum fuit, feruntur, exceperis, in Petrocrosiensi Sancti nostri Officio a laudato Gérard descripto, leguntur.

Cultus initium et seculum, quo Sanctus floruerit ignoratur.

5 Ex hisce Lectionibus, quæ S. Leoboni Officii ecclesiastici partem constituunt, ipsius cultum antiquum esse, satis colligitur; at tempus, quo ipsum caelitem honoribus pagi Salaniacensis ecclesia, quæ sacro ipsius corpore gaudet, afficere inceperit, dictæ Lectiones nequaquam expriment. Nec Chronica,

quæ *Gaufredus, Prior Vosiensis, ut apud Labbeum tom. II, in quo edita sunt, pag. 290, videre est, anno 1183 scripsit, præter hæc pauca, quæ ibidem pag. 285 habentur*: Salaniacensis castri Burgus Leobonum continet confessorem, cujus ope ardentium multi sæpe sanantur, ullum verbum referunt, ex quo tempus, quo Sanctus noster miraculis clarere et a mortalibus invocari inceperit, queat determinari. Quod vero ad tempus, quo S. Leobonus sanctissimam vitam duxerit, assignandum spectat; cum supra citati martyrologi, laudatique, qui de Sancto nostro scripsere, auctores de hoc altum sileant, nec apud ipsos, nec in ipsius Officio ecclesiastico ulla nota chronologica, qua in temporis, quo floruerit, notitiam deveniamus, reperitur, id definire haud possumus.

D

Nota 17.

B

DE S. SIMPERTO, EPISC. CONFESSORE

AUGUSTÆ VINDELICORUM.

COMMENTARIUS PRÆVIUS.

J. B.

§ I. Vitæ scriptores et monumenta varia, S. Simperti res illustrantia: nativitas: in suscepto S. Benedicti Ordine pietas.

SUB INITIUM
SECVLI IX.

Vita et Miracula seculo XIII,

C

Sancti Simperti, Augustæ Vindellicorum in Suevia episcopi, res gestas scriptores quidem numero plures, sed a Sancti ætate admodum remoti, posterorum memoriæ commendaverunt, ut Gononus de Vitis Patrum Occidentis, Bernardus Hertfelder de Basilica SS. Udalrici et Afræ, Carolus Stengelius in Chronico Augustano Germanice scripto, uti et Latine, in opusculo separato, anno 1616 Augustæ Vindellicorum excuso; Mabillonius Actorum Ordinis S. Benedicti Sanctorum seculi IV, part. II, pag. 553 ac duabus sequentibus; Raderus tom. III Bavariæ Sanctæ; Corbinianus Khamm Hierarchiæ Augustanæ part. I, cap. VI, classe II, sect. I, pag. 99 et sequentibus. Aliquanto his antiquior est Sigismundus apud Pistorium part. I, cap. IX Chronici Augustani, quod anno 1483 Joanni de Gillingen SS. Udalrici et Afræ abbati inscripsit. Ejusdem canobii Prior Adilbertus S. Simperti a quo insigni fuerat affectus beneficio, Vitam ex voto conscripsit quinto circiter post illius obitum seculo. Adilberti, quo antiquior S. Simperti, Vitam nemo saltem ex professo conscripsit, ætas, quam Papebrochius tomo VII Maii pag. 548, seculo XIII, licet conjectando, recte illigavit, ex iis, quæ de Hildebrando, SS. Udalrici et Afræ abbate, part. III Hierarchiæ Augustanæ cap. I, sect. XX, pag. 55 narrat Corbinianus Khamm, aperte eruitur: ait enim Hildebrandum, anno 1230 in abbatem electum, anno vero 1243 e vivis sublatum, Adilberti Prioris, qui SS. Udalrici, Afræ et Sim-

perti Vitam scripserat, testamentum fixum ratumque habuisse, atque adeo Adilbertum, Hildebrando canobium Udalricianum moderante, diem suum obiisse, necesse est.

2 Candide porro fatetur Adilbertus, pauca admodum esse, quæ de S. Simperto scripta reperit, ea nimirum, ut quidem apparet, quæ de illo S. Magni Vita, quam ad calcem cap. II laudat, continentur; cætera vero, ut quæ ad ejus genealogiam ac pueritiam spectant, se ex aliorum relatu ac antiqua, ad suam usque ætatem propagata, traditione hausisse. Hanc Adilberti de S. Simperto lucubrationem, ex codice Ms. monasterii Udalriciani, servata primigenia phrasi, transcriptam, in partem tom. II Novissimi Anecdotorum Thesauri tertiam a pag. 355 Pezsius intulit, cui et alia monumenta adjectit illustrandis gestis a S. Simperto rebus idonea; quæ et nos infra, facta eorum cum apographis, penes nos item servatis et a P. Alejandro Wiltheim Luxemburgo acceptis, collatione, recudi curavimus, quoniam his potiora nec habemus, nec spes est fore, ut aliunde nanciscamur. Servatur item in scriniis nostris Historia S. Simperti brevior Vitæ, Inventionis et Translationis primæ, quæ ex Adilberti lucubratione confecta, vel certe haud ea antiquior videtur, multasque de S. Simperti proavis complectitur fabulas, quas referre, nedum confutare nihil juverit: idem nobis iudicium est de Excerptis ex arbore quadam genealogica, vera falsis permiscente, cujus nescio, an auctor sit Mattheus Mareschallus

Adilberto monacho Udalriciano,

F

de